

PATOLOGIA SPOŁECZNA
PERSPEKTYWA GEOGRAFICZNA

TOMASZ WITES

**PATOLOGIA SPOŁECZNA
PERSPEKTYWA GEOGRAFICZNA**

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2019

Recenzenci: dr hab. Stanisław Mordwa, prof. UŁ
dr hab. Iwona Sagan, prof. UG

Redakcja: Małgorzata Dehnel-Szyc

Korekta: Barbara Gruszka

Projekt okładki: Katarzyna Juras

Na okładce wykorzystano zdjęcie Kyna Studio, Fotolia

Opracowanie graficzne rycin: Małgorzata Lachowicz

ISBN 978-83-65390-03-5

Copyright © 2019 by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa

Publikacja finansowana przez Uniwersytet Warszawski i Wydział Geografii
i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./faks: 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar (Stanisław Beczek)
Druk i oprawa: MCP, Marki

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1	
Założenia badawcze	17
1.1. Problem badawczy, cele i tezy pracy	17
1.2. Podejścia teoretyczno-metodologiczne	20
1.3. Metody i techniki badawcze	23
1.4. Zasięg przestrzenny, zakres czasowy	26
1.5. Źródła badawcze	27
Rozdział 2	
Patologia społeczna jako zagadnienie badawcze	32
2.1. Zagadnienia definicyjne patologii	32
2.2. Patologia w ujęciu potocznym i naukowym	37
2.3. Zagadnienia definicyjne patologii społecznej	43
2.4. Patologia społeczna w ujęciu potocznym i naukowym	62
2.5. Teorie i koncepcje zachowań patologicznych i dewiacyjnych	73
Rozdział 3	
Płaszczyzny i elementy badań patologii społecznej	80
3.1. Przedmiot badań	80
3.2. Podmiot badań	83
3.3. Obszar badań	92
3.4. Klasyfikacje patologii społecznej	99
3.5. Przegląd wybranych elementów patologii społecznej	105
Rozdział 4	
Usytuowanie i znaczenie badań patologii społecznej w geografii	113
4.1. Usytuowanie i znaczenie geografii w naukach rozpatrujących zagadnienia patologiczne	113
4.2. Podejścia badawcze	121
4.3. Szkoły badawcze	139
4.4. Subdyscypliny badawcze	151

Rozdział 5

Koncepcje badawcze w geografii w zakresie patologii społecznej 167

- 5.1. Koncepcja człowieka podlegającego patologii społecznej
(*Homo socio-pathologicus*) 167
- 5.2. Koncepcja sieci społecznych 177
- 5.3. Koncepcja zapobiegania przestępczości przez kształtowanie przestrzeni 192

Rozdział 6

GIS w badaniu patologii społecznej 205

- 6.1. Znaczenie GIS w nauce i w praktyce badania patologii społecznej 206
- 6.2. Płaszczyzny wykorzystania GIS 216
- 6.3. Społeczny wymiar GIS – podejście innowacyjne 221
- 6.4. Społeczny wymiar GIS – podejście krytyczne 225

Rozdział 7

Rosja – studium przypadku w badaniu patologii społecznej 229

- 7.1. Uzasadnienie wyboru przykładu, cele studium 231
- 7.2. Założenia teoretyczno-metodologiczne 237
- 7.3. Podejścia, szkoły, subdyscypliny, koncepcje badawcze 239
- 7.4. Postępowania badawcze 244

Rozdział 8

Zakończenie 258

- 8.1. Ujęcia badawcze patologii społecznej 258
- 8.2. Wnioski 278

Literatura 296

Spis rycin 325

Indeks nazwisk 327